

Školní poradenské pracoviště při SŠT:

**Program poradenských služeb
pro školní rok 2022/2023**
(příloha školního řádu)

Vypracoval: Mgr. Bohdana Beranová ve spolupráci s Ing. Jitkou Doleželovou, Ing. Sylvou Peluhovou, Mgr. J. Možíšovou,

Předkládá: Mgr. R. Novotný, ZŘTV

Schválil: Mgr. František Šober, ředitel

Program poradenských služeb pro školní rok 2022/2023

1. Základní legislativní rámec poradenských služeb

Poskytování poradenských služeb je uloženo zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).

Podle § 21 školského zákona, odst. 1 písmeno f) a odst. 2, mají **žáci a jejich zákonní zástupci právo na poradenskou pomoc školy** nejen v oblasti vzdělávání, ale i v oblasti prevence nežádoucího chování.

Organizaci a oblast poradenské pomoci poskytované školou rozpracovává prováděcí předpis ke školskému zákonu, kterým je **vyhláška č. 72/2005 Sb.**, o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, v platném znění (zejména pak novela vyhlášky č. 197/2016), v níž se specifikuje poskytování poradenských služeb, jejich účel, pravidla, pedagogická diagnostika, vedení dokumentace a typy poradenských zařízení, včetně škol (§ 1 až 7).

Od 1. 9. 2016 se výrazně mění přístup ke vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami na základě novely školského zákona č. 82/2015 Sb. (viz: č. 561/2004 Sb., „školský zákon“), § 16. (Novela školského zákona – zákon 46/2019 ze dne 15. 2. 2019). **Prováděcí úprava** je uvedena ve **vyhlášce č. 27/2016 Sb.**, o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, v platném znění.

2. Vymezení poradenských služeb ve škole (dle §§ 1 až 7 vyhlášky č. 197/2016 Sb.)

Ředitel školy zabezpečuje poskytování poradenských služeb **školním poradenským pracovištěm**, ve kterém působí **výchovná poradkyně, školní metodička prevence a školní psycholožka**, které **spolupracují** zejména s **třídními učiteli, učiteli všeobecně vzdělávacích i odborných předmětů, učiteli odborného výcviku, učiteli praxe a vychovateli domova mládeže**.

Pracovníci školního poradenského pracoviště poskytují poradenskou podporu žákům a jejich zákonným zástupcům a vytvářejí konzultační tým i pro ostatní pedagogy školy.

Podmínkou pro poskytování poradenských služeb nezletilým žákům je souhlas jejich zákonného zástupce. Souhlasu není třeba v případě ohrožení duševního nebo tělesného zdraví žáka.

Ředitel školy zodpovídá za vytvoření preventivního programu školy a podílí se na zajištění výchovného poradenství.

3. Zajištění a organizace poradenských služeb

3.1. Tým školního poradenského pracoviště tvoří:

výchovná poradkyně Mgr. Bohdana Beranová, výchovná poradkyně Ing. Jitka Doleželová, školní metodička prevence Ing. Sylva Peluhová a školní psycholožka Mgr. Jana Možíšová.

3.2. Konzultační hodiny pracovníků školního poradenského pracoviště:

Mgr. Bohdana Beranová – výchovná poradkyně

Lichý týden:

Středa TV2: 8:00 - 9:30

Sudý týden:

Středa TV1: 9:30 - 11:20

Po dohodě i v jiný den.

Ing. Jitka Doleželová – výchovná poradkyně

Lichý týden:

Pondělí TV2: 11:30 - 12:15

Sudý týden:

Pondělí TV2: 11:30 až 12:15

Po dohodě i v jiný den.

Ing. Sylva Peluhová – školní metodička prevence

Lichý týden:

Pondělí TV1: 9:45 až 11:20

Sudý týden:

Úterý TV1: 9:45 - 10:30

Po dohodě i v jiný den.

Mgr. Jana Možíšová – školní psycholožka

Pondělí	8 ⁰⁰ – 13 ⁰⁰ hod	13 ³⁰ – 15 ⁰⁰ hod na objednání
Úterý	9 ³⁰ – 14 ⁰⁰ hod	15 ⁰⁰ – 18 ⁰⁰ hod pouze na objednání DM
Středa	8 ⁰⁰ – 12 ⁰⁰ hod	12 ³⁰ – 15 ⁰⁰ hod na objednání
Čtvrtek	8 ⁰⁰ – 13 ⁰⁰ hod	13 ³⁰ – 15 ⁰⁰ hod na objednání
Pátek	8 ⁰⁰ – 12 ⁰⁰ hod	

4. Popis a rozsah činností poradenských pracovníků školy

4.1. Výchovný poradce:

Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a žáky nadané

- vyhledávání a orientační šetření žáků těchto žáků ve spolupráci se školní psycholožkou,
- evidence žáků se speciálně vzdělávacími potřebami a žáků nadaných,
- spolupráce se školskými poradenskými zařízeními při zajišťování podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a intervenčních činností pro speciální vzdělávací potřeby,
- příprava podmínek pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole, koordinace poskytování poradenských služeb těmto žákům školou a školskými poradenskými zařízeními a koordinace vzdělávacích opatření u těchto žáků,
- pomoc při sestavování plánu pedagogické podpory a jejich evidence a kontrola,
- péče o žáky, kterým jsou poskytována podpůrná opatření druhého a vyššího stupně, zejména pomoc při sestavování individuálního vzdělávacího plánu a vedení,
- komunikace s třídními učiteli a zákonnými zástupci žáků se speciálně vzdělávacími potřebami a žáků nadaných,
- komunikace s učiteli při vytváření potřebných podmínek u žáků s těmito potřebami,
- pomoc při vyhledávání zvláště nadaných žáků.

Péče o žáky s výrazným zhoršením prospěchu při přechodu ze základní na střední školu nebo s výrazným výkyvem prospěchu v průběhu studia

- zjišťování příčin problémů s prospěchem, pomoc při hledání způsobů nápravy těchto výkyvů,

zajištění odborné pomoci.

Kariérové poradenství

- konzultace o vhodnosti zvoleného učebního a studijního oboru případně výběr oboru jiného (metodická pomoc při zajišťování přestupů mezi obory),
- pomoc při výběru vhodného studijního oboru pro další vzdělávání po ukončení studia na střední škole, informace o možnostech studia na vyšších typech škol,
- poradenství při vstupu do zaměstnání případně registraci na Úřadu práce,
- kontakt s výchovnými poradci z jiných škol, konzultace a předávání zkušeností z volby povolání.

Monitorování problematických situací v rámci vzdělávacího procesu

- komunikace se žáky s problematickým chováním, zjišťování příčin problémů, hledání způsobů nápravy, spolupráce se zákonnými zástupci či příslušnými orgány státní správy, zajištění odborné pomoci,
- komunikace s učiteli a pomoc při řešení problémových situací ve třídách,
- pomoc a organizace případných intervenčních programů ve třídách s výchovnými a vzdělávacími problémy,
- spolupráce se školní psycholožkou při monitorování a řešení výrazných potíží u těchto žáků tříd.

Metodická a koordinační činnost

- metodická podpora při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami,
- individuální setkání s pedagogickými pracovníky - konzultace a metodické vedení,
- účast na pracovních poradách školy,
- koordinace poradenských služeb poskytovaných ve škole, školního psychologa a školního metodika prevence,
- participace při tvorbě a realizaci minimálního preventivního programu školy,
- participace na koordinaci a realizaci aktivit školy zaměřených na prevenci rizikového chování,
- koordinace poradenských služeb mimo školu a spolupráce se školskými poradenskými zařízeními, zdravotnickými a dalšími zařízeními,
- prezentační a informační činnost,
- participace na tvorbě a realizaci dotačních projektů v souvislosti s prevencí rizikového chování,
- participace na přípravě přijímacího řízení.

4.2. Školní metodik prevence

Metodická a koordinační činnost

- koordinace tvorby a kontrola realizace preventivního programu školy,
- koordinace a participace na realizaci aktivit školy zaměřených na prevenci záškoláctví, závislostí, vandalismu, sexuálního zneužívání, zneužívání sektami, kriminálního chování, rizikových projevů sebepoškozování a další rizikové chování,
- metodické vedení činnosti učitelů školy v oblasti rizikového chování žáků a koordinace vzdělávání pedagogů školy v této oblasti,
- koordinace spolupráce školy s orgány státní správy, které mají v kompetenci problematiku prevence rizikového chování dětí a mládeže, s metodikem preventivních aktivit v PPP a odbornými pracovišti, které působí v oblasti prevence rizikového chování dětí a mládeže,
- kontaktování odpovídajícího odborného pracoviště a participace na intervenci a následné péči v případě akutního výskytu rizikového chování dětí a mládeže,
- vedení písemných záznamů umožňující doložit rozsah a obsah činnosti školního metodika

prevence, navržená a realizovaná opatření ordinace přípravy a realizace aktivit zaměřených na zapojování multikulturních prvků vzdělávacího procesu,

- koordinace spolupráce školy s orgány státní správy, které mají v kompetenci problematiku prevence rizikového chování dětí a mládeže, s metodikem preventivních aktivit v PPP a odbornými pracovišti, které působí v oblasti prevence rizikového chování dětí a mládeže,
- kontaktování odpovídajícího odborného pracoviště a participace na intervenci a následné péči v případě akutního výskytu rizikového chování dětí a mládeže,
- vedení písemných záznamů umožňující doložit rozsah a obsah činnosti školního metodika prevence, navržená a realizovaná opatření.

Informační činnost

- zajišťování a předávání odborných informací o problematice rizikového chování dětí a mládeže, o nabídkách programů a projektů, o metodách a formách specifické primární prevence pedagogům školy,
- získávání nových odborných informací a zkušeností,
- vedení a průběžné aktualizování databáze spolupracovníků školy pro oblast prevence rizikového chování dětí a mládeže.

Poradenská činnost

- vyhledávání a orientační šetření žáků s rizikem či projevy sociálně nežádoucího chování, poskytování poradenských služeb těmto žákům a jejich zákonným zástupcům,
- spolupráce s třídními učiteli při zachycování varovných signálů spojených s možností rozvoje rizikového chování u jednotlivých žáků a tříd a participace na sledování úrovně rizikových faktorů, které jsou významné pro rozvoj rizikového chování ve škole.

4.3. Školní psycholog:

Diagnostická činnost

- diagnostika při vzdělávacích a výchovných problémech žáků,
- vyhledávání a případná základní diagnostika nadaných dětí,
- zjišťování sociálního klimatu ve třídě,
- screening, ankety, dotazníky ve škole.

Konzultační, poradenské a intervenční práce

- péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, kterým jsou poskytována podpůrná opatření prvního stupně, zejména pomoc při sestavování plánu pedagogické podpory,
- péče o žáky, kterým jsou poskytována podpůrná opatření druhého a vyššího stupně, zejména pomoc při sestavování individuálního vzdělávacího plánu a vedení,
- individuální případová práce se žáky v osobních problémech, zejména konzultace a vedení,
- krizová intervence a zpracování krize pro žáky, pedagogické pracovníky a zákonné zástupce,
- prevence školního neúspěchu žáků, zejména náprava a vedení,
- kariérové poradenství u žáků,
- techniky a hygiena učení pro žáky,
- skupinová a komunitní práce se žáky,
- koordinace preventivní práce ve třídě, programů pro třídy apod.,
- podpora spolupráce třídy a třídního učitele,
- individuální konzultace pro pedagogické pracovníky v oblasti výchovy a vzdělávání,
- konzultace se zákonnými zástupci při vzdělávacích a výchovných problémech dětí,
- podpora tolerantního a multikulturního prostředí ve škole a školském zařízení,
- podpora pro dlouhodobě selhávající žáky ve vzdělávání,
- spolupráce s třídními učiteli při zachycování varovných signálů spojených s možností rozvoje

rizikového chování u jednotlivých žáků a tříd a participace na sledování úrovně rizikových faktorů, které jsou významné pro rozvoj rizikového chování ve škole.

Metodická a koordinační činnost

- metodická podpora při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami,
- individuální setkání s pedagogickými pracovníky - konzultace a metodické vedení,
- účast na pracovních poradách školy,
- participace na koordinaci a realizaci aktivit školy zaměřených na prevenci rizikového chování,
- participace na tvorbě a realizaci dotačních projektů v souvislosti s prevencí rizikového chování,
- participace na přípravě přijímacího řízení

Standardní činnosti školního psychologa, vyžadující souhlas zákonného zástupce nezletilých žáků:

- Diagnostické činnosti při výukových a výchovných problémech žáků, žáků nadaných.
- Poradenská činnost žákům ve výukových, výchovných a osobních problémech.
- Zjišťování sociálního klimatu ve třídě pomocí diagnostických nástrojů.
- Prevence školního neúspěchu (náprava, vedení, apod.)
- Kariérové poradenství.

4.4. Pravidla pro uvolňování žáka z výuky:

- **Žáci mají možnost navštívit kteréhokoli poradenského pracovníka školy v rámci výuky.** Jejich nepřítomnost ve výuce je omluvená a nezapočítává se do celkové absence žáka.
- **Žáci mají povinnost dopředu nahlásit svou nepřítomnost třídnímu učiteli a učiteli daného předmětu,** ze kterého se omlouvají tak, aby absence v daném předmětu nebyla nežádoucí. **Případně tuto povinnost přebírá poradenský pracovník školy,** pokud se na tomto žák s poradenským pracovníkem školy dopředu dohodnou.

4.5. Tým školního poradenského pracoviště spolupracuje zejména s třídními učiteli.

Třídní učitel

- motivuje vytvoření vnitřních pravidel třídy, která jsou v souladu se školním řádem, dbá na jejich spravedlivé dodržování (vytváření otevřené bezpečné atmosféry a pozitivního sociálního klimatu ve třídě), podporuje rozvoj pozitivních sociálních interakcí mezi žáky třídy,
- zprostředkovává komunikaci s ostatními pedagogy a je garantem spolupráce školy s rodiči žáků třídy,
- získává a udržuje si přehled o osobnostních zvláštěnostech žáků třídy a o jejich rodinném zázemí,
- spolupracuje se školním metodikem prevence na depistáži varovných signálů, podílí se na realizaci minimálního preventivního programu, diagnostikuje vztahy ve třídě,
- spolupracuje s výchovným poradcem při aktivitách zaměřených na prevenci školního neprospěchu žáků třídy (náprava, vedení, apod.), při vytváření podmínek pro vzdělávání žáků se speciálními potřebami za žáků nadaných ve třídě,
- vede třídnické hodiny s cílem zlepšení a upevnění vztahů mezi žáky,
- spolupracuje s lékaři, policií, pracovníky jiných škol a školských zařízení.

5. Strategie a program školního poradenského pracoviště

Cílem a posláním poradenství v naší škole je poskytovat efektivní, bezpečnou, důvěryhodnou službu, která bude sloužit našim žákům, rodičům a pedagogickým pracovníkům.

Vzhledem k počtu žáků a velikosti školy je hlavním cílem předcházení a řešení sociálně nežádoucích jevů, jako je šikana a kyberšikana, extremismus, záškoláctví, závislosti na IT a návykových látkách.

Hlavní úkoly poradenství:

Služba pro pomoc žákům v obtížných životních situacích, pomoc žákům se studijními obtížemi, poradenství v oblasti rozvoje osobnosti

- zvládnout adaptační obtíže při vstupu na střední školu,
- pomáhat upevňovat studijní návyky a dovednosti v rozvoji osobnosti,
- pomáhat při změně oboru v průběhu studia,
- podporovat vytváření podmínek pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami,
- pomoc při řešení osobních obtíží a problémů žáků (vztahy s vyučujícími, postavení ve třídě, vztahové a osobní problémy),
- pomoc při řešení problémů v rodině.

Služba pro prevenci rizikových forem chování

- monitorování a včasné podchycení možného rizikového chování,
- konzultace vyučujících ohledně ohrožených žáků a zajištění kontaktu s rodiči, návrh řešení.

Služba pro pedagogy školy, zabezpečení koordinace a spolupráce

- při řešení výchovných problémů zajištěn poradenský tým (výchovný poradce, školní metodik prevence, školní psycholog, třídní učitel, popřípadě další pedagogičtí pracovníci),
- metodická a konzultační pomoc učitelům,
- zabezpečit komunikaci mezi rodiči a školou,
- zajistit spolupráci s jinými odborníky (PPP, SPC, lékař, krizové centrum apod.).

Základním nástrojem předcházení rizikovému chování ve škole je minimální preventivní program školy, který je komplexním systémovým prvkem v realizaci preventivních aktivit.

V rámci preventivního programu je kladen **důraz na vedení žáků ke zdravému životnímu stylu,** k pozitivnímu ovlivňování klimatu třídy, k osobnostnímu a sociálnímu rozvoji žáků a výcviku v sociálně komunikativních dovednostech.

Do prevence jsou zapojeni všichni žáci a pedagogičtí pracovníci školy, proces prevence koordinuje školní metodik prevence.

Součástí Programu poradenských služeb ve škole je „**Minimální preventivní program školy**“, jehož součástí je příloha č. 1 „Postup školy v případě výskytu rizikového chování žáků - rizikový plán školy“ (jako např. program proti šikanování, xenofobii, záškoláctví, drogy...).

Dále pak „**Krizový plán - šikana učitele žákem**“, „**Strategie předcházení školní neúspěšnosti žáků**“ a „**Strategie práce s žáky nadanými a mimořádně nadanými**“. Tyto dokumenty jsou samostatnými dokumenty školy.

6. Práce s informacemi a důvěrnými daty při poskytování poradenských služeb

Informace a důvěrná data o žácích a jejich zákonných zástupcích, která se poradenští pracovníci školy dozvědí v souvislosti své poradenské činnosti, jsou ochraňována v souladu se zákonem č.101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Poradenští pracovníci školy zejména:

- zachovávají mlčenlivost o skutečnostech týkajících se osobních údajů žáků a zákonných zástupců žáků,
- zachovávají mlčenlivost o zdravotním stavu žáků,
- dbají, aby programy, se kterými pracují při poskytování poradenské služby, byly nainstalovány pouze na určených počítačích, byly přístupné až po přihlášení uživatele ke školní počítačové síti,
- dbají, aby dokumenty týkající se osobních údajů žáka a zdravotního stavu žáka byly uloženy v uzamykatelné skříni a nebyly volně přístupné.

V Přerově dne 31. srpna 2022

Vypracovali: Mgr. B. Beranová, VP
ve spolupráci s Ing. Sylvou Peluhovou, ŠMP, Mgr. J. Možíšovou, ŠP,
Ing. Jitkou Doleželovou, VP

Předkládá: Mgr. R. Novotný, ZŘTV

Schválil: Mgr. František Šober, ředitel školy